

Pauta de recollida d'aportacions al debat. Procés participatiu del debat Ara és demà sobre el futur de l'educació a Catalunya

Dades dels centres

Centres:

1. Escola Pia Balaguer
2. Escola Pia Balmes
3. Escola Pia Caldes
4. Escola Pia Calella
5. Escola Pia Granollers
6. Escola Pia Igualada
7. Escola Pia Luz Casanova
8. Escola Pia Mataró
9. Escola Pia Moià
10. Escola Pia Nostra Senyora
11. Escola Pia Olot
12. Escola Pia Sabadell
13. Escola Pia Salt
14. Escola Pia Sant Antoni
15. Escola Pia Sarrià
16. Escola Pia Sitges
17. Escola Pia Tàrrrega
18. Escola Pia Terrassa
19. Escola Pia Vilanova i la Geltrú
20. Religiosos Escolapis

Localitats:

Balaguer, Caldes, Calella, Granollers, Igualada, Mataró, Moià, Olot, Sabadell, Salt, Sitges, Tàrrrega, Terrassa, Vilanova i la Geltrú i Barcelona (El Verdum, El Raval, Eixample Dret, Sarrià Sant Gervasi)

Presentació:

L'Escola Pia de Catalunya* és una institució que històricament sempre s'ha compromès en la promoció de l'educació i la innovació pedagògica.

L'Escola Pia de Catalunya entén que és important el treball en xarxa i la cooperació, i per això es fa present en aquests àmbits de debat i de reflexió sobre la innovació pedagògica i el futur de l'educació al nostre país. Valorem molt positivament aquests espais com a oportunitat per compartir experiències, descobrir noves possibilitats i contrastar resultats.

Ara bé, l'Escola Pia de Catalunya és conscient que aquesta participació no és neutra, i que la presència de la nostra institució en aquests espais ha de servir per acompanyar persones a créixer lliures, autònomes, crítiques, que puguin viure i convida sense excloure ningú, compromeses en la construcció d'un món més just, més sostenible i en pau. Persones que siguin capaces de desenvolupar el seu projecte de futur cap a una vida plena.

Actualment, i a partir d'un procés participatiu de reflexió pedagògica on hi han pres part les educadores i els educadors de la institució, les famílies i els alumnes, està impulsant el «projecte per a la interdisciplinarietat a l'aula», el [SUMMEM](#) amb el lema «Aprèn i conviu».

Aquest projecte també és una aportació que fem a aquest debat i que podeu consultar íntegrament a la seva web <http://www.summem.cat/> i baixant el document complet del projecte a l'adreça <https://drive.google.com/file/d/0B9FU5rzankIaN01VbWltdXRzMnc/view>

A continuació, trobareu les aportacions concretes que fem a cadascun dels eixos proposats fruit d'un treball participatiu en el que hi ha representades totes les institucions educatives i comunitats de l'Escola Pia de Catalunya.

** L'Escola Pia va ser fundada per Josep Calassanç el 1597 i fou reconeguda com a congregació el 1617, ara fa 400 anys. Josep Calassanç és el fundador de la primera escola pública popular d'Europa (Ludwig von Pastor) i patró de totes les escoles populars cristianes del món (Papa Pius XII)*

Eix 1. Els pilars del sistema educatiu

Igualtat i qualitat

La proposta educativa ha de ser àmplia i flexible, amb una **bona connexió entre etapes**, amb **participació de diferents agents** i amb passarel·les cap a diferents formacions.

Per garantir la Igualtat cal que l'educació sigui accessible a tothom independentment de la seva situació actual. És per això que calen recursos econòmics, tècnics i humans que arribin a tots els centres via **finançament total**, independentment de la titularitat i del lloc on es trobin presents. Cal replantejar el binomi públic- privat. En estudis no obligatoris cal disposar d'un sistema d'ajuts basats en indicadors clars i transparents. Potser s'ha de dir clarament què costen les escoles i l'educació i què hi aporta cada agent a aquest cost, en cada sector educatiu.

Una atenció més personalitzada i adaptada a les necessitats de cada alumne, enfortirà la qualitat educativa dels sistema. Per això cal una **ràtio alumnat - professorat** adequada a les diferents necessitats de cada territori i a la realitat socioeconòmica de cada centre. Cal una avaluació continua del sistema i una adequació a la realitat canviant.

Si el que volem atendre és la diversitat des de l'equitat per donar respostes individuals a necessitats col·lectives, no podem imaginar una escola inflexible en horaris, en mètodes o en respostes. El principi d'inclusió (potencialitats dels alumnes i la detecció precoç de les necessitats educatives) són claus, però no podem continuar carregant a les espatlles de l'Escola tot allò que la societat és incapaç de resoldre sense una dotació incremental de recursos professionals. El sistema educatiu ha de **connectar els diferents sistemes** (laboral, sanitari, social, empresarial...) treballant des del mateix centre o en una estreta relació en xarxa amb tot l'entorn. Serveis socials, mediadors culturals, salut pública, treballadors socials han de facilitar el desenvolupament del jove d'una manera integral .

El **protagonista de l'educació és l'educand** (aquí hi ha un dels grans reptes reals per al canvi ja que depèn del professorat actual, que ha de canviar de paradigma), necessita tenir en compte les seves expectatives, promocionar l'excel·lència de cada alumne. Cal que l'alumne participi en la vida de l'Escola, de la comunitat i per tant, se senti com a seu el seu propi aprenentatge. El **mestre és la clau de volta per a aquest canvi** i és, precisament ell, el motor del canvi. Per això és necessària una valorització del paper del mestre per part de la societat en general i d'una millora de les seves condicions (més investigació, més treball compartit, més temps de reflexió - acció...)

Per tal de garantir l'èxit cal que tots els alumnes es puguin realitzar en el seu projecte formatiu i de vida. Cal potenciar vies adaptades a totes les realitats, cal una bona formació acadèmica, acompanyada d'una

formació competencial i per a la vida. Cal lluitar per una **formació de qualitat**, sigui en el batxillerat, en la FP o en la formació al llarg de la vida. Les formacions professionals han de recuperar el lloc que la societat reclama.

Temes com els deures o les eines tecnològiques d'accés a la cultura, necessiten d'un debat tècnic que aporti pistes per a la solució.

Inclusió

L'Escola ha de ser inclusiva, on la diversitat sigui vista com a riquesa i oportunitat. Cal preveure però un **sistema compensatori** per aquelles situacions de més difícil integració. Hem de ser conscients de les nostres possibilitats però també de les nostres limitacions. Cal analitzar sincerament què és el que més ajudarà al desenvolupament de l'alumne i a la seva autonomia. Per això cal un professorat especialitzat amb unes ràtios que facilitin el treball. Cal també treure la idea que neixes, creixes i et desenvolupes en el teu estatus social i que això no es pot canviar. La inclusió és cara, l'homogeneïtzació surt barata a curt termini però molt cara a llarg termini.

L'avaluació ha de ser formativa i ha d'incloure **nous elements avaluadors**. L'alumne n'ha de treure un aprenentatge. Ha de poder-se autoavaluar, co-avaluar, compartir-la amb l'entorn de l'educand. La importància de l'aprenentatge no rau en l'avaluació final, sinó en l'avaluació processal i per tant cal un canvi real en el sistema d'avaluació per tal de fer l'Escola veritablement inclusiva.

La tasca d'acompanyament individualitzat de l'orientació de cada alumne dins cada etapa educativa és fonamental. Cal la col·laboració i compromís de les famílies amb el centre. Cal per tant, la creació d'**itineraris compartits entre escola, família, societat**. No podem deslligar la realitat social en què viu l'alumne i la seva família

Ajudaria molt a la inclusió si els projectes fossin mixtes, entre treball d'aula i treball fora d'aula, entre treball pràctic, de recerca experimental i treball teòric de recerca més documental. Els alumnes aprendrien amb més facilitat i no es veurien sotmesos a estar tancats a l'aula. La **implicació del món empresarial, del món social, i el del lleure** són necessaris per donar significat als aprenentatges.

El disseny social ha de madurar per tal de tenir uns centres equilibrats quant a procedències, nivells culturals, lingüístics... **Cal evitar el guetos**, cal facilitar la inclusió, no sols a l'Escola, sinó també al barri, al poble, al mercat, a la feina, al parc... Formar part d'un món globalitzat, just, sostenible i solidari ha de portar mesures per tal de treballar sota aquesta nova realitat.

Entenem que el **lleure és un element d'inclusió** social important, per tant, cal potenciar que el màxim nombre de joves participin en accions de lleure que complementin la formació integral com a persones.

Plurilingüisme i interculturalitat

El català és la llengua vehicular a l'Escola i és la llengua d'integració. Tot l'alumnat ha de ser competent en aquesta llengua per tal de poder interactuar entre ells i amb la societat.

La diversitat cultural i lingüística és un **valor afegit**, enriquidor i que cal aprofitar. És un reconeixement d'una identitat i d'una cultura i per tant l'Escola, és el lloc on es viu en primera persona i cal utilitzar-la com a element de formació. És fa necessari un projecte plurilingüe que inclogui la importància de **l'anglès** com a llengua predominant en el món i que permet la comunicació i el diàleg mundial.

L'Escola ha de procurar unir, fer veure el que uneix per damunt de les diferències; és el lloc de trobada i ha de ser el lloc d'acostament i d'integració. **La llengua és l'element clau d'integració.**

Cal dotar l'alumne de **recursos personals per al llarg de la vida**. La competència lingüística és clau i l'Escola ha de fer usar les llengües de manera pràctica utilitzant la diversitat de l'Escola. La diversitat lingüística de l'alumnat podria ser una ocasió per obrir-se a **l'ensenyament de llengües** que fins ara no s'ensenyen (àrab, xinès...).

Per això cal aprofitar tots els recursos de què es disposa: franja extraescolar, joc, tot el que ens ofereixen les **noves tecnologies**, intercanvis lingüístics, intercanvis internacionals, acolliments temporals...

Família

El projecte educatiu d'una persona és una taula triangular (escola, família, alumne/a): la confiança, el respecte, la implicació hauran de ser aportats a parts iguals pels protagonistes. Cal aconseguir un **clima de confiança** per tal que tots ens sentim part necessària en el procés educatiu tot creant la veritable comunitat educativa.

Són necessàries mesures per fomentar la **participació** de les famílies amb les activitats d'escola (flexibilitat d'horari, compatibilitzar horari laboral i familiar).

Cal respectar els **rols de cadascú** per tal de poder fer cadascú la seva feina i poder compartir de veritat l'educació dels nostres infants i joves.

Convé **potenciar les AMPES** i ampliar la relació amb les famílies a partir de noves propostes, de facilitar espais de participació i autoorganització, moments de treball conjunt, moments de formació...

Les cartes de compromís educatiu són una manera de formalitzar aquesta relació de confiança i d'implicació i compromís en la formació.

La relació família – escola ha de ser des de la **confiança** i de l'ajuda mútua: sinceritat, confiança, claredat per ambdues parts, no prejudicis.

Cal aprofitar els mecanismes de **comunicació** existents i respectar les diferents necessitats de les famílies, no totes poden ni volen ser molt presents en la vida de l'Escola, altres necessiten una implicació més gran. Ara bé, tots hem de tenir clars els valors que potenciarem com a escola i com a família.

Juntament amb un canvi social més global, convindria facilitar la **conciliació familiar**, amb un ajustament dels horaris a les necessitats dels més joves.

Tanmateix, en escoles on hi ha presència **d'alumnat estranger nouvingut**, s'ha d'atendre les famílies, oferint **acompanyament i formació** perquè coneguin la **societat d'acollida i el sistema educatiu català**. Amb famílies voluntàries, professorat jubilat podria col·laborar en aquesta tasca. Així ens apropiàrem a treballar la participació dels màxims agents de la comunitat educativa.

Altres

Cal un sistema educatiu que escolti: l'Escola, la família i el professorat, i que consolidi una **lleï educativa estable**, al marge dels canvis polítics i econòmics. Cal pensar en l'educació a llarg termini.

La tecnologia forma part del sistema d'aprenentatge: cal dotar de recursos per tal que no es produeixi una **nova fractura social degut a la tecnologia**. La necessitat de fer alumnes competents per a un món canviant fa que sigui necessari assegurar que l'alumnat desenvolupi unes competències digitals bàsiques.

Des de l'experiència constatem que treballar **la cultura religiosa**, és un **valor afegit a l'escola**. Fomenta una educació integral, un coneixement d'un mateix, i de la diversitat cultural i religiosa de l'alumnat i de les persones que configuren la nostra societat. Aquesta àrea **no hauria de pertànyer a cap confessió religiosa**, al contrari: conèixer et permet comprendre més l'altre.

S'ha de posar condicions d'equitat entre els **centres públics i concertats**. Al final, en un sistema educatiu obligatori i equitatiu la família ha de poder decidir, exclusivament, pel projecte educatiu del centre en l'exercici de la seva llibertat d'elecció, mai per qüestions econòmiques. Urgeix garantir aquesta igualtat. I cada centre, en base a aquestes condicions noves, ha de poder escollir si vol formar part del sistema públic o no. En el cas dels post-obligatoris i universitaris cal un **sistema d'ajuts** clar i equitatiu.

Caldria aprofitar l'espai que representa l'escola en horari no lectiu. A les **tardes, al vespre i els caps de setmana** hauria de ser un espai educatiu gestionat per la comunitat educativa.

Eix 2. Arquitectura del sistema educatiu

Etapas

Introducció

Pensem que l'arquitectura del sistema educatiu ha d'estar al servei dels objectius que volem assolir amb l'educació al nostre país, i del sistema pedagògic. Cal pensar profundament què hi volem fer a cada etapa, quines competències hi volem assolir, quines metodologies volem aplicar, etc., per tal de poder definir una arquitectura que permeti flexibilitat i autonomia per part dels centres educatius en l'aplicació de les normes generals.

Per aconseguir un model d'escola oberta, innovadora i flexible, cal que es donin **més espais de decisió a l'escola**. Un model massa acabat i concret no ajudaria.

En les primeres reflexions es comenta que estem en un **món interconnectat i interdependent**, i aquestes característiques s'haurien de reflectir en l'arquitectura.

D'altra banda pensem que cal abordar el problema del **finançament** (pública i concertada) i els recursos del sistema per aconseguir un sistema educatiu equitatiu i de qualitat. En aquest sentit cal abordar el concert de les unitats que es considerin convenients i/o obligatòries en tot el sistema. **La proposta de la ponència hauria de garantir que aquesta qüestió no afectarà les escoles concertades.**

Anàlisi de la ponència marc i proposta.

L'educació infantil.

No valorem de manera positiva la incorporació del **P2 a l'educació infantil**. És cert que els alumnes que no reben estimulació en les primeres edats acostumen a mostrar certes mancances, però les necessitats que tenen els alumnes d'aquesta edat son profundament diferents a l'alumnat d'infantil (horaris flexibles, atenció més individualitzada, rutines, nombre alumnes, hàbits, infraestructures, arquitectura i recursos,...). Tampoc no podem perdre de vista les estimulacions familiars que l'alumne/a rep des de casa en aquestes edats. Pensem que l'Escola que imaginem no pot respondre a les necessitats d'aquestes alumnes tal i com ho fa en aquests moments l'Escola bressol.

Tampoc no veiem clara la idea de **l'estimulació precoç de l'alumnat** que s'insinua en el document; podem caure en l'error de pensar que a més temps en l'Escola més qualitat educativa; cosa que no té per què ser certa.

D'altra banda, la solució al problema de la conciliació i l'equitat no té per què venir donat per enviar els nens i les nenes a l'Escola. Les solucions que el país doni en aquest sentit poden ser d'altra mena i no carregar aquesta feina a les institucions educatives, diluint els seus objectius i la seva tasca social real: l'educació i el creixement global de l'alumnat.

Caldria preveure també, les conseqüències econòmiques i estructurals que suposaria eliminar el P2 de les llars i afegir-lo a les escoles d'infantil i primària.

Etapa primària i secundària de primer grau

Veiem com una bona aportació el fet de **integrar les edats 6-13 (actual 1r ESO)** a l'etapa de primària. Per tant, iniciariem la primària a la mateixa edat que el sistema actual i l'acabariem un any més tard. El professorat d'aquesta etapa i la seves funcions haurien de ser la mateixes que en l'actualitat, per tant, el nombre d'especialistes a les aules hauria de ser baix.

El primer cicle de secundària (de primer grau) comprendria dels 13 als 15, l'actual segon i tercer ESO. En general pensem que la incorporació d'especialistes hauria de ser més gradual que en el sistema actual, modificant les actuals metodologies de caire més tradicional per altres de més innovadores (treball per competències i metodologies interdisciplinàries). Hauríem de treballar en tota l'arquitectura per unes competències més globals i significatives per a la vida real.

L'actual 4t ESO hauria d'incorporar-se a la secundària de segon grau.

Secundària de 2n grau

Veiem una secundària de segon grau, seguint la ponència, estructurada a partir d'itineraris de caràcter més o menys acadèmics, més o menys professionalitzadors, **flexibles** per no tancar possibles **canvis d'itinerari** i, en tots els casos, amb **pràctiques de caràcter orientador i professionalitzador**.

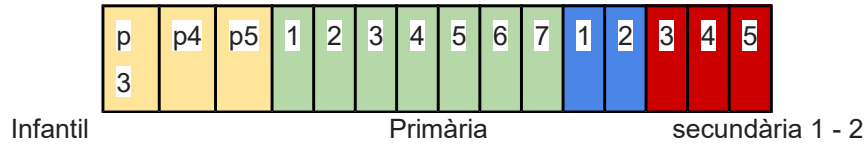
En aquest sentit és una dificultat o un gran repte poder imaginar un país que pugui atendre pràctiques professionalitzadores remunerades per a tot l'alumnat, independentment que sigui dels itineraris professionalitzadors o no. Aquestes pràctiques ajudarien a millorar l'equitat (remuneració) i les oportunitats de tot l'alumnat. Es faria necessària una **xarxa de pràctiques en empreses i/o entitats** molt àmplia i normalitzar la incorporació de l'alumnat (especialment joves) al món laboral.

Per altra banda, imaginem centres educatius de secundària de segon grau profundament orientats al creixement personal i professional. Aquests centres haurien d'acollir l'últim any d'educació obligatòria per ajudar l'alumne a pensar amb profunditat el seu futur acadèmic o laboral.

Quant a **l'obligatorietat dels estudis**, veiem viable endarrerir l'edat d'incorporació al món laboral. No pensem que sigui necessari l'edat d'educació obligatòria amb el final d'una etapa educativa. És a dir, al segon cicle d'ESO, es pot iniciar amb un any encara d'orientació en un centre pensat fonamentalment en clau orientadora i de creixement personal. En aquest cas, entenem com a necessari continuar fins als 16 anys l'educació obligatòria i deixar dos anys optatius.

També seria adequat **en l'arquitectura educativa**, incloure a l'etapa de segon cicle d'ESO **els PFI** com a proposta educativa per als alumnes que no acreditin l'ESO. Considerem que realment dins del context d'escoles amb sortides post-obligatòries professionalitzadores, aquests cursos serien més efectius per disminuir el fracàs escolar de l'alumnat no acreditat i augmentaria les possibilitats de recuperar-los amb èxit al sistema reglat. **Cal establir vincles entre FP, BATX i PFI.**

També caldria valorar les conseqüències econòmiques i estructurals de posar al mateix nivell acadèmic els CFGS i els graus universitaris, atès que això obre les portes a les universitats per oferir els cicles formatius.

Conclusions

Atenent a la proposta feta per la ponència marc, **no incorporariem l'etapa de P2** al sistema, endarreriríem l'edat de la secundària un any fent més llarga l'etapa primària i crearíem una secundària de segon grau de tres anys de caràcter competencial, de creixement personal, orientadora i professionalitzadora; organitzada per itineraris de gran **flexibilitat**.

Una arquitectura flexible, que doni autonomia al centres per donar resposta ràpida i concreta a les necessitats del temps i del territori.

Col·laboració amb l'entorn

Tot sistema educatiu ha de ser concebut i dissenyat com un ecosistema intel·ligent, capaç de desaprendre i tornar a aprendre, d'interaccionar amb l'entorn, de recollir i interpretar la informació de manera continuada i fluida.

Formació professional

El model presentat se centra massa en **la relació laboral**, quan creiem que ha de ser un element més a tenir en compte en la construcció de la persona.

Valorem com a encertat la presència de la **Formació Professional** com a part important i amb connexió dins el Sistema Educatiu.

Eix 3. El centre educatiu

Autonomia de centre

Estem d'acord amb la idea d'enfortir l'autonomia de cada centre, per això cal **redefinir el paper de l'administració i de la inspecció**, permetent que la responsabilitat de la gestió del currículum sigui de cada centre educatiu. L'administració té la responsabilitat d'avaluar les competències dels alumnes per garantir la qualitat del servei.

Les **competències de l'alumnat** han de permetre que el centre l'ajudi a elaborar el seu projecte de vida. Aquest necessita de l'atenció personal i de la coherència entre el projecte educatiu del centre, la família i l'alumnat. D'aquesta manera es podria acompanyar millor el creixement de totes els nois i noies envers un món més just i equitatiu. Aquesta formació integral de l'alumnat ha de revertir en una millora de la societat.

La ponència afirma que **l'autonomia dels docents** és un dels pilars que fonamenten l'autonomia del centre. Aquesta autonomia dels centres requereix la introducció de noves pràctiques i la seva avaluació a través de la millora de les competències de l'alumnat. Per fer possible aquesta autonomia, cal que, en planificar el sistema, es doti els equips docents de temps suficient per realitzar aquesta tasca. Per tant seria necessari revisar les plantilles.

Processos de participació

Cal definir el **paper dels pares i mares** en l'escola. En la ponència aquest aspecte no es contempla. Considerem que aquesta definició és una oportunitat per incrementar la seva participació en el centre educatiu. Aquesta participació pot ser un element important a l'hora de **millorar les competències de l'alumnat**.

La realitat socio-cultural de cada escola ve determinada per diferents factors que s'han de tenir en compte. Per aquesta raó cal que els **mecanismes de participació de l'escola** siguin motiu per a compartir valors, no sols amb les famílies sinó també entre el mateix alumnat el qual també ha de participar activament de manera lliure i responsable en la pròpia educació.

Col·laboració amb l'entorn

La ponència planteja si l'autonomia que defensa pot anar en detriment de l'equitat que el sistema ha de garantir. En aquest sentit estem profundament d'acord amb la idea **d'assegurar la igualtat d'accés** a qualsevol escola que formi part del Servei d'Educació de Catalunya. Per això cal **un finançament suficient de les escoles concertades**. Aquesta és, al nostre criteri, la mesura més eficaç, més que qualsevol altra per a la millora de l'equitat en el sistema.

És imprescindible que cada centre compti amb els **recursos necessaris** (especialment econòmics i humans) per realitzar la seva tasca. Estem d'acord amb la proposta que aquests recursos estiguin **en funció del context socioeconòmic** del centre i també amb l'alumnat amb NEE que escolaritza.

Les **relacions amb l'entorn de l'escola** també han de permetre fer xarxa, no solament amb altres institucions educatives sinó també amb el teixit social i el món empresarial. L'escola ha de formar part com a

membre actiu de la comunitat deixant que la realitat entri dintre d'ella i **participant en la vida del seu entorn**. D'aquesta manera es potenciaria la **coresponsabilitat**. D'aquesta manera l'escola esdevindria un centre de desenvolupament, on es promoguéss **la innovació i la recerca** en tots els àmbits.

Governança i lideratge

Estem d'acord amb la necessitat d'introduir **el lideratge distribuït** en les escoles. És una fórmula que enforteix la coresponsabilitat i també que aprofita millor el coneixement i el talent que hi ha en cada comunitat educativa. Per això cal formació i definir bé **el paper dels directius** en aquest nou model. Ens semblen bé les que es proposen a la ponència (millorar la capacitat del centre, oferir suport als equips docents, potenciar el desenvolupament professional, oferir assessorament) però també n'hi ha d'haver en l'àmbit **de gestió de personal** i la gestió econòmica. Pot ser un punt crític que hi hagi una bon equilibri entre els criteris de les persones encarregades del **lideratge pedagògic** i els de les encarregades de **la gestió administrativa**, per aconseguir que el centre aportí més valor afegit al seu alumnat, però també que sigui sostenible.

Estem d'acord amb la idea que apunta la ponència sobre la necessitat de **dissenyar i implementar sistemes d'avaluació de les competències professionals** de cada docent amb la finalitat de poder dissenyar posteriorment una oferta de formació orientada a millorar les competències de cada docent.

Altres

Un Servei d'educació de Catalunya compost per **escoles públiques i escoles privades** enriqueix el nostre sistema educatiu. Estem d'acord amb el que exposa la ponència sobre el fet que l'escola concertada pot aportar expertesa en les línies que apunta la ponència: més experiència en la gestió de l'Organització i en la gestió del pressupost. Cal trobar mesures per acabar amb la idea que unes escoles van en detriment de les altres. Totes formen part del Servei d'Educació de Catalunya i totes procuren servir els usuaris que les han triat, de la millor manera possible.

El nou enfocament comporta repensar el **disseny dels currículums**. Creiem que no és possible abordar els continguts dels actuals currículums amb un enfocament competencial. Cal fer una prioritització del contingut del currículum en clau **de qualitat vs. quantitat**. Convindria pensar en un nou disseny curricular plantejat en aquesta clau.

És important continuar treballant per trobar **bones eines per a l'avaluació de les competències dels alumnes**. Hi ha d'haver **criteris clars i aplicats** amb rigor sobre quins alumnes no han de fer les proves. D'altra banda cal millorar el rigor de la correcció i assegurar que hagi estat realitzada amb un únic criteri.

Cal que cada centre es doti **de bones eines per avaluar les competències** del seu alumnat per comprovar que aprenen més i millor i així poder validar, o no, les línies d'acció que cada centre hagi emprès.

L'avaluació a nivell de sistema ha de contemplar de manera transparent quin és el valor afegit que aporta cada centre en relació al context al qual pertany. En aquest sentit cal **revisar els criteris** que es fan servir actualment **per determinar el context** al qual pertany cada centre i la **forma d'aplicar-los**.

Eix 4. El professorat

Perfils professionals

Com a docents, la nostra tasca no és ser únicament **gestors del coneixement**, sinó que també **transmetem uns valors**, per tant creiem que passi el que passi en els propers anys, hem d'ensenyar a l'alumnat a ser **respectuosos** amb els qui no pensen de la mateixa manera que ells, independentment d'ideologies. **Professorat amb valors i compromesos amb la millora de l'educació**, recordant **que a més a més de professors/es, som educadors/es i som el mirall del nostre alumnat**. S'ha de **viure la professió amb compromís** per millorar l'educació, mirar més enllà de les aules, com un servidor públic i amb independència de la relació contractual. Ha d'haver-hi coresponsabilitat entre tots els professionals que intervenen en l'educació. Ha de ser un professional que **sàpiga gestionar l'aula**, amb totes les **emocions** que s'hi aboquen.

Creiem que un excés de burocràcia limita la professionalitat del docent i que les diferenciacions entre l'Escola pública i la concertada s'aprecien amb els professionals de l'educació.

Propostes:

- Autonomia dels centres per fer un projecte educatiu propi.
- Menys burocratització, simplificar el sistema amb menys funció i més estructura.
- Generar condicions que augmentin el benestar en l'exercici professional dels docents.

Formació inicial i permanent

FORMACIÓ INICIAL

La **formació inicial** del professorat i l'enfocament d'aquesta (en funció del subjecte que aprèn).

- Que es facin més **pràctiques** i que es remunerin.
- Relació i comunicació entre els diferents nivells educatius (**escola, institut i universitat**).
- **Abordar la formació en actituds, habilitats i valors.**
- **Compartir projectes de millora entre escoles i equips de treball.**
- Que les pràctiques es facin en centres pioners en innovació.
- Que hi hagi una prova d'accés al Màster i els requisits que demanen per a accedir-hi.
- Constituir xarxa entre els centres educatius i les universitats per situar el centre educatiu

com a eix vertebrador de la formació del futur docent.

No entenem...

- Percebem una certa incoherència entre l'oferta de màsters especialitzats en etapes i la proposta de fer que els educadors siguin el màxim de transversals possibles.
 - El plantejament de màster per als mestres d'educació infantil i primària; quan el propi grau ja ha/hauria d'implicar aquesta especialització i formació.
 - La flexibilitat horitzontal que es proposa, el fet que es puguin impartir classes tant a infantil com a l'ESO.

Dubtes...

- De quina manera es pot aprofundir en la manera (metodologia) sense haver d'allargar el

període. Seria important plantejar l'increment econòmic que impliquen aquests estudis.

- Que el nombre de places per cursar el Màster vingui determinat pel nombre de places ofertes pels centres educatius.
- Fer les pràctiques en un sol centre limita el ventall del que veus.
- Quin criteri de selecció hi haurà per escollir els centres.
- Si el Grau i el Màster seran compatibles amb una jornada laboral o no.
- Si els Màsters seran d'un any o de dos.
- Com es mesura la implicació dels responsables de les polítiques educatives.

Propostes

- La formació del professorat hauria de contemplar **aspectes d'interdisciplinarietat** per tal de ser coherent amb les noves metodologies educatives (treball cooperatiu, etc.).
- Que els tutors que tinguin aquests nous estudiants en pràctiques puguin **disposar d'hores** per poder fer les entrevistes amb els professors de la universitat.
- Proposem una millora salarial i una valoració social cap a la professió de mestre.

FORMACIÓ PERMANENT

D'acord en...

- Canvi en el format de la formació: Ha de ser una **formació – acció**, on es contempli un assessorament, una posada en pràctica i una reflexió d'allò que s'ha provat perquè realment esdevingui **una transformació real en el professorat i a l'aula**.
- El professorat és **facilitador d'aprenentatge en habilitats i actituds**. És bo que transmeti emoció en allò que fa.
- S'ha de fer una avaluació inicial que permeti detectar les mancances i proposar línies de millora.
- És necessari que hi hagi una formació permanent que tingui en compte el màxim d'àmbits possibles.
- El professorat ha de tenir **una formació integral** i actualitzada.
- El professorat ha de tenir en compte les **necessitats de la societat**.
- L'inici de la formació, és la condició necessària per començar la tasca docent i per continuar formant-se. La societat canvia ràpidament i això ens planteja nous reptes.
- Cal estar al dia en competències digitals, llengües estrangeres, educació emocional, context multicultural i necessitats de l'alumnat amb NEE.
- **Per millorar s'ha d'innovar**.
- Hem d'anar a l'una: és a dir tothom que estigui relacionat amb l'educació.

No entenem...

- Arribar a un punt de servilisme que no preservi la llibertat acadèmica del professorat.
- Potser no seria necessari saber **la religió de les famílies**, sinó **conèixer les diferents religions, la seva història i cultura**.

Dubtes...

- Si hi ha d'haver uniformitat en *metodologies* o hi ha d'haver diversitat en elles mentre que l'alumnat que podrà escollir aquella en què millor es formi i arribi a assolir les competències marcades.
- Com gestionar el **treball en xarxa** entre professors d'altres centres, universitats i moviments de renovació?

Propostes...

- S'hauria de reorganitzar l'horari dels professors, s'hauria de disposar de més hores dintre de l'horari escolar per a preparació de materials, reunions de seguiment amb l'equip educatiu, etc...

Carrera docent

D'acord en..

- Hi ha d'haver una millora en l'exigència per accedir a la docència.
- La idea que hi hagi la figura d'un professor acompanyant (que ja el tenim si apliquem correctament el nostre pla d'acollida).
 - Una millor formació donarà millors docents i més preparats.
 - **La figura del mentor** creiem que és molt bona, ja que et pot aconsellar molt quan comences a treballar com a mestre/a. (organització dels centres, com actuar davant dels alumnes...)
 - **L'avaluació interna/externa** fora de les inspeccions d'ensenyament, creiem que és bona ja que ajuda a millorar. També creiem que és bo que s'incentivi en el salari els professors compromesos i implicats en la millora.
 - Trobem que **el reconeixement social** també és una bona manera de motivar el professorat per anar millorant i innovant en la seva feina.
 - És positiu que hi hagi una **vinculació entre la universitat i les escoles**.

No caldria...

- No creiem necessari que el professor que assoleix l'estatus de catedràtic s'hagi de vincular a una universitat com a professor associat.
 - Distingir, per una mateixa feina, dos sous diferents.

Els dubtes...

- Què passarà amb els professors que no superin les avaluacions?
- Què passa si un professor que fa 10 anys que és "sènior" no vol accedir a catedràtic?
- Com es concreten els agents avaluadors i els ítems avaluadors?
- El mestre que vulgui ser mentor tindrà unes hores destinades a poder fer tota la feina que suposa fer l'acompanyament d'un mestre novell?
 - Durant el primer any del mestre novell, pot estar sol a l'aula, o sempre hi ha d'haver algun mestre mentor amb ell?
 - Quan aconseguixes/merites per ser catedràtic, ja ho ets sempre? Cal que hi hagi una avaluació més endavant per mantenir aquest títol? Creiem que si no, la gent es pot repenjar. Hi haurà una prova continua?

Propostes...

- Que cada centre apliqui correctament un **pla d'acollida dels professors novells**.
- Que la figura del **professor/a mentor/a** tingui temps per poder exercir la seva feina com a mentor.
 - Aquest procés s'ha de considerar com a una ajuda per als nois/es que volen ser mestres. No s'ha de veure com una prova contínua. Aquest any s'hauria de considerar com a part de l'aprenentatge.

Eix 5. L'alumnat

Enfocament competencial de l'aprenentatge

La Neus Sanmartí en la seva ponència afirma **que ENSENYAR és PROMOURE l'aprenentatge** de coneixements. Aquesta afirmació introdueix un canvi importantíssim en el concepte "ensenyar". Fins fa relativament poc temps "ensenyar" és reduïa a "transmetre coneixements". Encara avui en dia, a moltes de les nostres escoles, els mestres ens dediquem a explicar als nostres alumnat allò que nosaltres hem après. El que ens diu la Neus Sanmartí és que si creiem en un enfocament competencial de l'aprenentatge, el que hauríem d'estar fent és PROMOURE que l'alumnat aprengui. Això **canvia l'enfocament de tot el procés d'ensenyament-aprenentatge**. Hem de posar l'accent en l'APRENDRE i no en l'ENSENYAR. Si no fem aquest canvi és impossible que l'alumnat esdevingui competencial.

Per articular un enfocament competencial de l'aprenentatge **cal canviar la feina del mestre**: el mestre ha de dedicar més temps, recursos i esforços en motivar, promoure i fer que els alumnes aprenguin i dedicar menys esforç en ensenyar continguts de cada matèria.

Cal treballar **de manera interdisciplinària**. Ets competent quan ets capaç d'aplicar els teus coneixements i les teves habilitats en la resolució de problemes i en situacions diverses. Per tant cal que els mestres plantegem als alumnes aquest tipus de reptes o de situacions. Si els fem resoldre una equació o analitzar sintèticament una frase no els estem afavorint que esdevinguin persones competents. Possiblement resoldran un examen d'equacions a la perfecció o sabran reconèixer tots els elements de qualsevol oració però no sabran comunicar-se ni sabran aplicar els coneixements algorítmics. Les activitats de l'aprenentatge han d'anar enfocades a les competències.

Potenciar situacions de cooperació on l'alumnat hagi de treballar conjuntament per superar un repte a partir d'una bona pregunta plantejada pel mestre, possiblement enriquirà l'aprenentatge i generarà noves preguntes fetes per ells mateixos. Amb els d'infantil, s'han de buscar activitats més concretes, lligades a la part emocional ja que el treball cooperatiu encara no forma part de la seva manera de fer perquè encara són molt individuals. Aquestes situacions han d'anar **acompanyades d'experiències concretes**, ben pensades per generar un impacte en l'alumne. Però sempre han d'anar acompanyades d'un espai per qüestionar-se què han viscut, elaborar unes conclusions i fer créixer el seu propi coneixement. En cas contrari, haurà quedat com una experiència més que no aportarà coneixement.

Cal **descarregar els currículums** de continguts conceptuals i memorístics que no posen en funcionament cap competència.

Cal apropar l'Escola al món real. Un enfocament competencial és un enfocament que utilitza les noves tecnologies, que experimenta i prova, que treballa per projectes, que comparteix coneixement, que treballa en equip, que utilitza diversos llenguatges per comunicar-se... Si l'Escola no transforma les seves aules no aconseguirem fer alumnes competents per a la societat del futur.

Promoure un enfocament que permeti **que siguin els alumnes els qui construeixin l'aprenentatge** i l'anàlisi crítica per poder decidir per ells mateixos el que fan posant en joc les pròpies fortaleces i

competències i descobreixin en què són més competents i on tenen menys destresa. **Assegurar aprenentatges significatius**, que responguin als interessos i necessitats dels alumnes, globalitzats i interdisciplinaris, proporcionant-los diversos recursos i metodologies. La clau perquè l'aprenentatge sigui significatiu és que tant la informació com el procés d'ensenyament siguin rellevants per a l'estudiant i es repeteixin.

La implicació i cooperació de tots els professionals és, també, un aspecte clau a tenir en compte ja que som models. També és imprescindible que hi hagi una gran coherència en tots els àmbits possibles.

Per aprendre es necessita conflicte i fer bones preguntes. Si no, s'ha de crear per **potenciar el pensament crític, saber pensar, parlar, contrastar diferents punts de vista...** Qualsevol tipus de diversitat pot ser una font de riquesa

Personalització i acompanyament

- L'alumne ha de ser el **protagonista del seu aprenentatge** i el professor s'ha d'adaptar a les necessitats de l'alumne. Primerament ha de conèixer les "potencialitats" i característiques de cada alumne.
- El treball en gran grup necessita més d'un professor de diferents especialitats a l'aula per poder fer millor l'acompanyament.
- L'Escola ha evolucionat pel simple fet de tenir en compte **les emocions**, tant dels alumnes com dels docents i del PAS. Aquest grau de sensibilitat també implica, preocupar-se per la motivació dels alumnes per aprendre. Per aquest motiu s'ha de tenir en compte **els espais de l'Escola, l'ambient i sobretot la tasca del docent**, el qual ha d'acompanyar, ha de plantejar dificultats i generar unes expectatives reals que condicionin en positiu l'alumne sense perdre mai la confiança en les seves possibilitats. Tenir un col·lectiu de mestres poc positiu en l'acompanyament de l'alumnat, és un problema per a tot el centre.

Perquè es produeixi l'aprenentatge és necessari **encendre una emoció**, despertar la curiositat de l'estudiant.

Cal fer un bon acompanyament emocional en les situacions d'aprenentatge, facilitant als alumnes recursos i procurant anar desenvolupant **l'autoregulació, l'autoestima** i potenciant **l'autonomia** de cada alumne. En tot el procés d'acompanyament, el mestre no ha de deixar de banda les emocions dels nens, és vital que coneguin i aprenguin a gestionar-les, tant per al bo com per al dolent.

La connexió **de l'esforç amb l'automotivació** és un element a tenir en compte ja que els alumnes, a vegades, no estan prou motivats a l'Escola. Un cop coneixen el plaer d'haver aconseguit un cert objectiu poden aplicar aquella tècnica a altres processos d'aprenentatge per automotivar-se. Sense plaer no hi ha motivació i sense motivació no hi ha aprenentatge.

Trencar la individualitat de cadascú costa molt. A l'igual que si tenim un grup molt cohesionat, s'haurà de treballar molt l'acolliment de nous alumnes. Convé fer **la cohesió de grup a principi de curs i durant el curs.**

Un altre aspecte clau a tenir en compte, és potenciar espais, moments, dinàmiques i un tarannà d'escola més obert on les interrelacions siguin vitals. Aquest plantejament ajuda els alumnes a curt termini a aprendre, a compartir dubtes, coneixements, a progressar a partir dels errors i a qüestionar-se premisses. A llarg termini l'alumnat tindrà una mentalitat més oberta, una actitud més tolerant, més habilitat per argumentar i per modificar també els propis coneixements.

Potenciar **les tutories personalitzades** o de petits grups per un major seguiment de l'alumnat. En les tutories grupals aplicar dinàmiques per poder organitzar les aportacions dels alumnes i donar temps a la conversa entre els companys.

La personalització ha de ser "vehiculada" pel tutor/a que és qui es coordina amb els especialistes, educadors... tot el personal que intervé en l'educació de l'alumne. I també coordina la comunicació amb les famílies i la rebuda d'informació d'aquestes.

Personalitzar l'acompanyament passa necessàriament per **treballar en equip docent**. Aquest equip (psicopedagògic) és qui fa el seguiment transversal de l'alumne al llarg de la seva escolaritat i qui garanteix el bon traspàs d'informació/seguiment d'un tutor a l'altre.

Els nens deixen de ser curiosos per por a **cometre errors**, i com a conseqüència d'això, també deixen de **ser creatius**. Cal aplicar **noves fórmules** per despertar el desig dels estudiants per aprendre i innovar en tècniques d'aprenentatge. El mestre ha d'actuar com un facilitador.

Caldria disposar d'informació de cada alumne referent a: **1. Desenvolupament de l'aprenentatge, 2. Desenvolupament de la personalitat (actitud i comportament) 3. Control/seguiment de les relacions socials amb companys.**

Per obtenir tota aquesta informació el tutor necessita el suport d'un equip amb molts **recursos** que podem anomenar Equip Psicopedagògic (psicòleg, logopeda, mediadors, cohesió de grups...). Aquest equip ha de ser coneixedor de les característiques i potencialitats del que és propi de cada edat i, en particular, del moment evolutiu de cada alumne.

És molt important optimitzar **la formació** dels mestres. Per ser coherents amb el que proposem, el professorat hauria de tenir formació en l'evolució del procés d'aprenentatge, en el desenvolupament de la personalitat dels alumnes i en el coneixement de les relacions socials.

La formació ha d'implicar sempre un aplicació pràctica a l'aula de la qual se'n pugui fer un seguiment. Proposem el **model reflexió/acció** on la formació pot estar al començament, al mig o al final d'aquest model en funció de les necessitats detectades.

Valors

Un dels valors que caldria potenciar seria el coneixement i respecte cap a la **diversitat religiosa** i cultural del nostre país.

Vivim un moment social i polític en el qual és criminalitzada i s'estereotipa determinades persones per la seva pertinença a una cultura o religió concreta. Com a escola hem **de donar eines i recursos per poder ser crítics** envers el que senten els nostres alumnes en els diferents mitjans de comunicació. No treballar aquest aspecte podria comportar en els nostres centres i en la nostra societat la creació de conflictes entre col·lectius.

És difícil que els nostres alumnes donin importància als **valors democràtics** si no els eduquem en ells. Una de les primeres coses que hem de fer és deixar-los participar en els àmbits que consensuem en l'equip docent de l'Escola. Aquesta participació ens l'hem de creure tant alumnes, a nivell de compromís, com professors deixant marge a l'alumnat. L'Escola ha de tenir canals on els alumnes puguin transmetre les seves iniciatives. És convenient participar en les propostes que es facin a nivell de districte, de ciutat, que promoguin la participació (p.e: Scholas Ciutadania, trobada de delegats de districte...). Caldria també ajudar a formar-se en aquest àmbit. Ho treballem des de les assemblees de classe, la formació de delegats, la formació de mediadors...

Potenciar des de l'Escola el **compromís social**, tant a nivell de sensibilització, com d'experiències. Ens pots passar que tinguem idees molt ètiques, coneguem molts exemples de compromís social però cal facilitar experiències reals en què els alumnes puguin fer **voluntariat o servei comunitari**. L'Escola ha de propiciar projectes: aprenentatge servei, col·laboracions amb entitats socials, espais i agrupaments escoltes... que permetin als alumnes tenir aquestes experiències.

Cal continuar treballant **l'educació emocional i interior** perquè és allò que ens ajudarà a gestionar la nostra vida tant en moments de conflicte i desànim, com en moments d'èxit i eufòria.

La **família** hauria de treballar aquests valors conjuntament amb l'Escola, perquè un treball coherent i conjunt és el que ajudarà a fer créixer els joves. Cada família signa una carta de compromís a l'Escola que ha triat, per tant és d'esperar que el discurs sigui el mateix a casa i a l'Escola.

Els **valors** que interioritzin els alumnes han d'estar en sintonia amb els actuals de la societat on viuen i amb els dels adults amb qui conviuen, no cal ensenyar valors que la realitat d'avui en dia contradiu. Tot i així creiem que els fonamentals com ara el respecte, educació, esforç, paciència... no es poden perdre. Les famílies hi juguen un paper molt important. La família ha de ser una referència per l'alumne i un aliat per l'Escola. Ha de ser la primera responsable de l'educació dels seus fills i filles. En tot cas, és molt important que **la comunicació família-escola** sigui fluida i constant.

Tecnologies i xarxes socials

El futur de l'educació passa per un **canvi metodològic** lligat per les noves tecnologies, la classe magistral a poc a poc va perdent protagonisme i s'imposen altres formes més dinàmiques, participatives i en principi motivadores: projectes, jocs, Tic, rol-plays...

El professorat ha de ser més flexible metodològicament i en estratègies per tal de poder-se adaptar als diferents estils d'aprenentatge nous, mitjançant les tecnologies utilitzades per l'alumnat.

Avui en dia **les tecnologies són imprescindibles**, però sempre han d'estar integrades en les altres

activitats d'ensenyament-aprenentatge. Són un suport clau a aprofitar que afavoreixen un ús diversificat dels modes comunicatius. Cal, però, no simplificar-ho tot a la imatge i al so, perquè no es perdi el fet d'escriure i el paper.

A primera vista podria semblar que les noves tecnologies són la panacea i que milloren sense més, el procés d'ensenyament-aprenentatge. Però la nostra experiència ens aporta evidències que això no és així. Sovint els alumnes fan servir les eines tecnològiques com un joc i fent-ne un ús de baix perfil cognitiu que no fa avançar ni millorar com ens esperàvem les seves capacitats i competències.

Com senyalen molts entesos, la informació està distribuïda a la xarxa (àudios, vídeos, cursos en línia, simulacions, repositoris...) i **aprendre exigirà saber trobar, relacionar, pensar i construir quelcom nou**. Talment el que no resoldran les noves tecnologies és que els estudiants millorin la capacitat per processar, organitzar, criticar i, en definitiva, transformar aquesta informació per convertir-la en coneixement. És més, es pot donar el cas, i en donem testimoni, que a vegades les tecnologies són un element distractor que genera males rutines que no porten enlloc.

En molts casos, les suposades millores a través de la tecnologia són simplement antigues estratègies i mètodes millorats, sobretot en temps i qualitat d'imatge, que ja coneixíem i funcionaven. L'educació vol un temps per "pair", és a dir, per assimilar una sèrie de continguts i metodologies que després es puguin transferir a altres contextos. Fins i tot, a vegades, la tecnologia pot suposar un pas enrere, ja que la seva immediatesa i magnitud poden convertir-se en un destorb a l'hora de pensar críticament, crear i construir coneixement.

Dit això, el que també és evident és que **les noves tecnologies ens poden ajudar en el procés d'ensenyament-aprenentatge** a través de la seva velocitat; la capacitat de realitzar feines mecàniques en les quals no caldrà invertir temps; l'accés a la informació; la visualització multimèdia; les simulacions científicotecnològiques i d'altres; els instruments de laboratori; la possibilitat de col·laboració entre alumnes...

Les **xarxes socials són un vehicle de comunicació** i de connexió en la societat completament consolidat i l'Escola ho ha de tenir present tant per ensenyar a fer-ne un bon ús com per fer-les servir com a eina d'aprenentatge.

Les xarxes socials poden potenciar les habilitats comunicatives de l'alumnat de manera personalitzada, però en moltes ocasions es fan servir de manera equivocada i sense el sentit literal de l'expressió. Han de permetre arribar al coneixement i assolir-lo compartint amb els altres dins el respecte i la convivència. Han de ser una eina totalment integrada en l'aprenentatge perquè són una font d'informació i de recursos que ha de permetre regular, compartir i afavorir les interrelacions personals del grup classe.

En definitiva, no s'ha d'oblidar que les noves tecnologies no deixen de ser un bon instrument que pot ampliar les capacitats dels mestres i alumnes però que l'ensenyament-aprenentatge d'aquestes capacitats vol uns continguts i unes metodologies que només es poden assolir a través d'una pedagogia i didàctica apropiades en què els mestres i professors juguen un paper importantíssim.

Altres

A l'Escola s'educa quan l'alumne és **protagonista del seu aprenentatge** i el **mestre el guia perquè pugui exercir una correcta ciutadania activa**.

Per assolir aquesta finalitat és convenient posar en pràctica accions com les següents:

- Potenciar qualsevol treball que afavoreixi la **reflexivitat** per donar pas a l'acció.
 - Educar les **emocions** perquè els aprenentatges quedin més ben fixats.
 - Motivar **l'esforç, l'interès, la il·lusió** i la dedicació perquè sense això els aprenentatges no són possibles.
 - Cal que els mestres **cooperin** i plantegin bones preguntes, perquè d'aquesta manera l'alumnat treballarà cooperativament i es farà bones preguntes, es preguntarà coses interessants.
 - Fomentar les classes **participatives** on tots aprenguin de tots amb la guia del mestre per anar construint coneixement i afavorir que els alumnes tinguin un paper més actiu en els seus aprenentatges aplicant metodologies d'aula per experimentar, descobrir, provar i manipular perquè compreguin el que estan aprenent i entenguin el perquè de les coses i com funcionen.
 - Encendre la **curiositat per activar processos de recerca** i fomentar el treball per projectes per engrescar l'alumnat, especialment aquells que comporten respondre a un repte socialment rellevant, que també serveixi per a altres persones i col·lectius.
 - Que cada institució defineixi unes regles de joc per treballar **cooperativament** a l'Escola i unificar les maneres de fer a l'aula per donar coherència al projecte educatiu corresponent.
 - Potenciar tots els **llenguatges**, inclòs algun llenguatge de programació, per aconseguir que la comunicació i la creativitat sigui sempre un plaer i no una obligació.
 - Introduir canvis metodològics **en l'avaluació** per ajudar a regular el procés d'aprenentatge de l'alumnat.
 - Utilitzar diverses opcions per accedir als continguts a través de diferents canals de percepció (auditiva, visual, motriu) sempre beneficia a tot el grup.
 - Formació dels mestres perquè tinguin un bon coneixement de les fortaleces i debilitats de cadascun dels seus alumnes per donar-los **l'atenció personalitzada** necessària per promoure l'autonomia i la responsabilitat de tots perquè puguin desenvolupar al màxim les seves potencialitats.
 - Creiem que hauríem de renunciar a alguns continguts desfasats avui en dia en la societat en què vivim, així com acompanyar el nostre alumnat en l'entrenament i assoliment de processos cognitius i habilitats aplicables a qualsevol situació, dins o fora de l'Escola. Treballar de manera **competencial i globalitzadora** hauria de ser el prioritari en l'ensenyament d'avui en dia.
-